

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10

8002 BODØ

HØRINGSUTTALELSE TIL UTVIDELSE OG REVISJON AV SALTFJELLET-SVARTISEN

Kommunestyret behandlet i møte 22.10.2015 sak 50/15. Følgende vedtak ble fattet enstemmig:

Beiarne kommunes høringsuttalelse på revisjon og utvidelse av Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark med omkringliggende verneområder baseres på arbeid i en administrativ gruppe, plan- og ressursutvalget (16.10.15) og kommunestyret (22.10.15). Beiarne kommune prioriterer i sin høring innspill på endringer som berører kommunens areal og innbyggernes bruk av verneområdene.

Beiarne kommune har innspill på følgende problemstillinger:

Det er utarbeidet to ulike forslag for videre vern av Gåsvatnan landskapsvernområde:

Beiarne kommune går inn for arbeidsutvalgets forslag om videreføring av Landskapsvernstatus for Gåsvatnan landskapsvernområde. Beiarne kommune viser til at Gåsvatnan landskapsvernområde virker som en buffersone mot Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark. Beiarne kommune stiller seg også positiv til opprettelse av biotopvern i de to foreslåtte områdene innenfor Gåsvatnan landskapsvernområde.

Skal det fortsatt være muligheter for å tillate nye hytter for allmenheten (turist- eller jeger- og foreningshytter) eller er området bygd ut med tilstrekkelig slike hytter?

Beiarne kommune mener det er viktig at forvaltningsmyndigheten har mulighet til å gi tillatelse til oppføring av sikring- og åpne hytter. Dette bør være hytter som faller godt inn i terrenget de legges i. Det bør også foreligge forvaltningsmyndigheten mulighet til gi tillatelse til oppføring av turist- og jeger- og fiskeforeningshytter hvis det i fremtiden viser seg å være et behov for å kunne tilfredsstille et behov for slik tilrettelegging i området.

Gjeterhytter

I henhold til foreslått § 3 vernebestemmelser, pkt. 1.3 bokstav g i forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, kan det gis tillatelse til oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendig for utøvelse av reindrift.

Beiarne kommune som en landbrukskommune ser at bestemmelsen med fordel for primærnæringene i kommunen bør endres til:

«Det kan det gis tillatelse til oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendig for utøvelse av reindrift og landbruk»

En slik endring av bestemmelsen vil være med på å forenkle oppsyn/tilsyn med beitende husdyr i områder innenfor verneområdene.

Skal nødvendig barmarkskjøring i reindrifta være regulert av verneforskriften, eller skal reindrifta ha samme rettigheter til bruk av motoriserte kjøretøyer innenfor som utenfor grensene av verneområdene?

Reindrifta driver beitenæring i vernede områder. Beiarn kommune mener det er viktig at forvaltningsmyndigheten har kontroll med barmarkskjøringen som foregår i nasjonalparken. Beiarn kommune er positiv til at avklaring skjer gjennom forvaltningsplan for nasjonalparken/verneområdene og reinbeitedistrikt distriktsplaner og at det på det grunnlag av følgende dokumenter kan gis flerårige dispensasjoner.

Landbruket er på lik linje som reindrifta en næring som gjør seg nytte av utmarka. Kommunen støtter arbeidsutvalgets forslag om et ekstra punkt i forskriften som omhandler nødvendig bruk av motorkjøretøy etter eksisterende veier for utøvere av tradisjonelt landbruk.

I hvilken grad skal bruk av barmarkskjøretøy for utfrakt av felt storvilt begrenses til helikopter og lett beltekjøretøy (opp til ATV med belter) eller skal også kjøretøyer uten belter kunne benyttes?

Beiarn kommune mener at § 6 i Lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven) skal ligge til grunn for all kjøring i verneområdene med eller uten beltekjøretøy. Uttransportering av felt vilt bør foretas av folk som er kjent i området/terrenget slik at det kan forhindres at terrenget blir forringet på grunn av uvetting kjøring på uegnede områder (myr, våtmarksområder, osv.).

Bør det kunne bygges master for å øke mobil- og nødnettdekning inne i nasjonalparken?

For å øke sikkerheten ved uhell/ulykker der ferdsele er størst, mener Beiarn kommune at det bør være mulighet for forvaltningsmyndigheten å gi tillatelse til oppsetting av mobil og nødnettmaster for å øke dekningen i nærmere angitt område i de meste trafikkerte områdene i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Eventuelle tillatelser bør konsentreres i områder ved oppsatte hytter og andre installasjoner som allerede finnes i nasjonalparken for å minske utbredelsen av inngrep i naturmiljøet i områdene.

Skal det åpnes for bruk av snøskuter for transport av varer og utstyr til hytter også utenom perioden 1. mars til 30. april?

Beiarn kommune er positive til ikke å fastsette noe fast dato for start på snøscootersesongen i nasjonalparken.

Det kan virke positivt inn ved at transportører ikke tar unødvendige risikoer under dårlige føreforhold og at føreforholdene skal kunne utnyttes når risiko for både transportør og naturmiljøet er minst mulig.

Kjøreforholdene i fjellet kan i enkelte år holde seg gode til langt ut på forsommeren. Beiarn kommune mener at det bør settes en fast sluttdato for å skåne naturmiljøet i den tiden når livet i fjellet begynner å «våkne» til liv igjen etter en lang vinter. Sluttdato bør ikke være senere enn 30. april.

Personer med varig funksjonshemming står i nasjonalt lovverk i en særstilling når gjelder motorisert ferdsel i utmark. I henhold til foreslått forvaltningsplan gis det ut tillatelser for persontransport til egen hytte for personer med varig funksjonshemming. Beiarn kommune ser positivt på at slike tillatelser gis ut. Det er derimot også personer som ikke har hytte i verneområdene som med stor fordel kunne tatt i bruk verneområdene i friluftslivsyemed med hjelp av motorisert hjelpemiddel. Praksisen i Beiarn kommune er at personer med varig funksjonshemming kan gis 6 turer til et bestemt sted i sitt nærområde for å praktisere friluftslivet. Beiarn kommune ønsker en lignende løsning innenfor verneområdene for personer med varig funksjonshemming. Dette vil være med på å øke livskvaliteten til flere menneskene ved at de får benyttet seg av den vakre naturen som verneområdene representerer.

Totalt bebygd areal pr. tomt skal ikke overstige 80 m² inkludert uthus og utedo. Det gjøres ikke forskjell på foreningshytter eller private. Det vil likevel være tomter der så stor bebyggelse ikke tillates av hensyn til verneverdier. Et annet alternativ er at øvre tillatte areal pr. tomt avgjøres av kommunen gjennom kommuneplanens arealdel.

Beiarn kommune har i sin foreslåtte arealplan forslag om at bebygd areal på hytter som ligger over 450 m.o.h skal være begrenset oppover til 80 m². Dette tilsvarer øvre grense som er foreslått i forskrift og allerede praktiserende forvaltningspraksis. Beiarn kommune er positiv til at plan- og bygningslovens bestemmelser og kommunens arealplan bør være gjeldende for hytter innenfor kommunens grenser.

Terrensykling foreslås tillat langs gitte traseer angitt i forvaltningsplanen på vilkår av hensynsfull ferdsel. I gjeldende forskrift er ikke terrensykling regulert i forskriftsbestemmelsene.

Formene for utøvelse av friluftsliv er i endring. Beiarn kommune stiller seg meget positiv til at det blir lagt ut løypenett for sykkel i henhold til forvaltningsplan. Utlegging av sykkeløyper kan være med å tiltrekke seg flere

og nye brukergrupper som får oppleve verdiene nasjonalparken har og skal verne om. Dette er både et positivt folkehelseiltak og et viktig folkeopplysningstiltak for videre forståelse for vern.

Preparering av skiløyper.

I eksisterende forskrift er det ikke åpning for preparering av skiløyper. I forslaget er tre (3) skiløypestraseer diskutert: Trollhaugan – Godhøla (Saltdal), Beiarfjellet – Storgamvatnet og Reinhornrennet.

Beiarn kommune ser på utleggingen av faste traseer for oppkjøring av skiløyper som et positivt tiltak. Oppkjøring av skiløyper er et viktig folkehelseiltak for både lokalbefolkningen og tilreisende fra regionen. Tiltaket er med på å få folk opp og ut i naturen ved enkel tilrettelegging; faste skiløyper for allmennheten.

Etter dagens forskrift må kommunen søke om dispensasjon hvert år for å få tillatelse for å kjøre opp omsøkte løyper. **Fylkesmannens forslag om direktehjemmel for preparering av Reinhornrennets løypestrase imøtekommes og bifalles med glede.** Reinhornrennet er imidlertid ei helgebegivenhet, og traséen prepareres til bruk kun denne helga. I hjemmelen må det framkomme at arrangementet ikke arrangeres ei fast helg, men er avhengig av tidspunkt for påske, vær o.l.

Traséen Beiarfjellet – Storgamvatnet kjøres opp når været tilsier det i slutten av februar/begynnelsen av mars, og vedlikeholdes ut sesongen. Prepareringen skjer etter årlig dispensasjon fra fylkesmannen. Traséen trækkes med tosporet tråkkemaskin og gir muligheter for fysisk aktivitet og naturopplevelser også for funksjonshemmede og eldre med ledsagere. Turen er svært populær, i godværshelger fylles parkeringsplassen på østsida av tunnelen på Beiarfjellet snart opp med ivrige skigåere som benytter seg av preparerte løyper inn i et vakkert område. Per i dag er løypa en «fram og tilbake»-løype.

Beiarn kommune mener at det er nødvendig å opprettholde dette løypetilbudet som er godt innarbeidet i befolkningen og benyttes både av lokale og regionale besøkende. Vi foreslår at Beiarfjellet–Storgamvatnet-løypa som går fra parkeringen på østsiden av tunnelen på Beiarfjellet, forlenges mot Øver-Oksvatnet og videre ned til parkeringen ved Ramskjellvatnet (se vedlagte kart). En slik utvidelse gir en dagsturløype som vil være enda mer attraktiv og gi enda større aktivitet enn dagens lengde.

Vi mener det kontinuerlige vedlikeholdet av løypa over et lengre tidsrom i sesongen, gir et verdifullt tilbud til egen befolkning og besøkende. **Vi ønsker derfor en direktehjemmel for preparering av traséen Beiarfjellet – Storgamvatn – Øvre Oksvatn (Innerskogen) – Ramskjell i tidrommet 15. februar – 1. mai.** For Beiarn kommune er det hensiktsmessig at oppkjøring av løypestraséene kan skje fra 15. februar. Fra midten til slutten av februar avholdes vinterferie de fleste steder. Det er med dette som bakgrunn, gunstig å ha ferdigoppkjørte løyper klare til vinterferien tar til.

Det påpekes at begrepet trasè må tolkes slik at det av *sikkerhetsmessige grunner* gis rom for å variere løypestrasè, men innenfor et kartfestet område. Kommunene bør ha muligheten til å anbefale forslag til endringer i løypestraséene for løyper som er angitt i forvaltningsplanen i takt med utviklingen i de lokale behovene. Dette på bakgrunn av endringer i bruk og hensynet til naturmiljøet i de enkelte områdene. I en skiløypestrasè som blir hardpakket med snø hvert år vil vegetasjonen forandres gradvis hvis traséene ikke endres regelmessig. Slik endring i løypestrasè som beskrevet vil føre til at man unngår uheldig vegetasjonsskifte langs løypestraséene.

Beredskap og redningstjenesten, Røde Kors m.f.

Nasjonalparken og verneområdene er yndede friluftsområder som brukes av både nordmenn og tilreisende turister fra utlandet. Den utbredte bruken av verneområdene har og vil føre til situasjoner hvor redningstjenester (Røde Kors, m.fl.) vil bli kalt ut i tjeneste. Det er i slike situasjoner helt nødvendig at personellet i utkalt tjeneste er kjent i områdene. §3, pkt. 6.3, bokstav a omhandler tillatelse til øvingskjøring for redningstjenesten. Beiarn kommune vil uttrykke viktigheten av lokalkunnskap blant redningsmannskapet i områdene der redningstjenesten skal fungere i en nødsituasjon. Beiarn kommune ser veldig positivt på at forvaltningsmyndigheten gir ut tillatelser til redningstjenester for kjentmannskjøring. Slike tillatelser bør gis med vilkår slik at det er mulig å gjennomføre slik kjøring under best mulig kjøreforhold og på dagtid. Hjelpkorpssets medlemmer er frivillige som normalt er opptatt i yrkessammenheng på dagtid i ukedagene. Øvingskjøring må derfor kunne gjennomføres i helgene. **Kjentmannskjøring er avgjørende for at redningsmannskapet skal kunne utføre sine oppgaver i skarpe situasjoner.**

Enstemmig vedtatt.

Med vennlig hilsen
Beiarn kommune

Edvard Emblem Lund
Fagleder skog, utmark og miljø

